

Liikennepalvelulaki, mitä ihmettä?

Hankinta-asiantuntija Olli Jylhä

Uudistuksen tavoitteet

- Mahdollistaa matkaketjut
- Lisää kilpailua
- Joustavuutta kuljetuksiin
- Edistää digitalisointia

- Kolme vaihetta:
 - » Vaihe 1: digitalisointi (2017)
 - » Vaihe 2: lainsäädäntö yhteen pakettiin (2018)
 - » Vaihe 3: logistiikan digitalisointi ja uudistuksen viimeistely (2019)

Keneen uudistus vaikuttaa?

- Välityspalvelujen tuottajiin
- Yhdistämispalveluiden tuottajiin
- Taksi- ja joukkoliikennepalveluiden tuottajiin
- Toimivaltaisiin viranomaisiin
- Organisaatioihin jotka ostavat liikennepalveluita
- Kuntalaisiin palveluiden käyttäjinä
- Tavarakuljetusten ja erityiskuljetusten tuottajiin

Muutokset pähkinänkuoressa

Tiedon avaaminen

- Tiedon yhdenmukaistaminen
 - » Esimerkiksi lippu- ja maksujärjestelmien tulee olla yhteentoimivia
- Tiedon jakaminen
 - » Palveluntuottajien tulee lähettää tietyt tiedot liikennepalvelusta rajapintaan
- Tavoitteena että lippu- ja maksujärjestelmät todentavat matkustusoikeudet yhtenäisestä taustajärjestelmästä

Lupamuutokset

- Joukkoliikenneluvan nimi muuttui henkilöliikenneluvaksi
- Henkilöliikenneluvalla saa harjoittaa myös taksiliikennettä
- Taksilupien määrä sääntelystä on luovuttu, kaikki edellytykset täyttävät saavat luvan
- Taksilupa muuttui yrityskohtaiseksi

Muutokset taksien toiminnassa

- Ajo- ja päivystysvelvoitteet poistuvat
- Taksiliikennettä saa harjoittaa henkilöauton lisäksi kuorma-autolla, pakettiautolla, kolmipyörällä, kevyellä - ja raskaalla nelipyörällä
- Taksiliikenteen harjoittamiseen tarvitaan: liikennelupa, kuljettajan ammattipätevyys ja ajoneuvo tulee olla merkittynä luvanvaraiseen käyttöön.
- 6 kk kokemusvaatimus taksinkuljettajana toimimisesta poistui
- Yrittäjällä lakitasolla velvollisuus vastata kuljettajan osaamisesta
- Enimmäishintasäätely ns. taksitaksa ei enää käytetä
- Hinta tai hinnan määräytymisen perusteet on kerrottava asiakkaalle ennen matkaa

Taksit: Mitä tarkoittaa kunnan hankintojen kannalta?

- Liikennelupa tulee tarkistaa voittajalta
- Kalustovaatimukset tulee määritellä tarjouspyynnössä
- Kunnan tulee kuljetushankinnoissaan varmistaa esteettömien ajoneuvojen riittävyys
- Hinnan määräytymisen perusteet tulee määritellä tarjouspyynnössä
- Markkinaehtoinen välityskeskustoiminta kilpailutettava

Esimerkkejä hintojen määräytymisperusteiksi

- VPL- ja SHL-kyytien hinnoittelu:
 - » Vaihtoehto 1) kilometrikorvaus + mahdolliset lisät
 - » Vaihtoehto 2) päiväkorvaus + mahdolliset lisät
- Koulukyytien hinnoittelu:
 - » Vaihtoehto 1) reitti- tai aluekohtainen
 - » Vaihtoehto 2) kilometrikohtainen
 - » Vaihtoehto 3 oppilaslukuun perustuva

Joukkoliikenteen muutokset

- Markkinaehtoisen reittiliikenteen reittiliikennelupamenettely lakkasi 1.7.2018. Ns. reittiliikenne on markkinaehtoista toimintaa.
- Markkinaehtoiset toimijat voivat 60 päivän varoajalla aloittaa, lopettaa tai muuttaa palvelujaan.
- Ns. peruskunta kilpailuttaa tarvitsemiaan liikennepalveluita (kuten koulukuljetukset) hankintalain mukaisesti.
- Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat liikennepalveluja palvelusopimusasetuksen (PSA) mukaisesti.

Yhteenveto

- Kuljetuspalveluista entistä enemmän tietoa rajapinnoissa
- Matkaketjut kehittyvät vähitellen
- Henkilökuljetusten kilpailu ja tarjonta muuttuu
- Kilpailutuksessa kalusto tulee määritellä
- Kilpailutuksessa hinnoitteluperusteet tulee määritellä

Mistä lisätietoa?

- Kuntaliiton liikennepalvelusivut
 - » <https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/yhdyskunnat-ja-ymparisto/yhdyskunnat-ja-maankaytto/liikenne/alue-ja-elinkeinokehitys/liikennepalvelulaki-voimaan>
- Kuntaliiton yleiskirje
 - » <https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2017/laki-liikenteen-palveluista-tuo-muutoksia-kuntien-kuljetushankintoihin>
- Liikenneluvat TRAFI
 - » https://www.trafi.fi/tieliikenne/ammattiliikenne/liikenneluvat_trafiin
- Liikenneviraston sivu liikennepalvelulaista
 - » <https://www.liikennevirasto.fi/liikennejarjestelma/liikennepalvelulaki#.W5eKDWwUkuU>
- Hankinnat.fi – kuljetukset ja liikenne
 - » <https://www.hankinnat.fi/sisallon-maarittely/toimialakohtaisia-ohjeita/kuljetukset-ja-liikenne>